

Zamówienia publiczne – znów do poprawki

Polskie prawo zamówień publicznych niejednokrotnie przekonało nas o swojej niedoskonałości. Podmioty organizujące przetarg często kierują się tylko ceną, nie zwracając uwagi na inne kryteria przy wyborze wykonawcy. Przedsiębiorcy, w celu wygrania przetargu, zaniżają ceny wykonania robót, co ma zły wpływ na sytuację gospodarczą. Ponadto wiele firm skarży się na zbyt duże ryzyko jakim są obarczone przy realizacji umowy między innymi z powodu nieprzestrzegania zobowiązań zawartych w umowie przez klientów sektora publicznego. Warto również wspomnieć, że według badania PKPP Lewiatan przedsiębiorcy wytykają nienajlepszą jakość umów, a sam proces przetargowy jako niewłaściwie przygotowany.¹

Nieuniknione wydają się zmiany w prawie zamówień publicznych. Przeniesienie części ryzyka z wykonawcy na zamawiającego byłoby niewątpliwie działaniem pozwalającym na uniknięcie sytuacji niewygodnych dla realizującego zamówienie. Ponadto jasne podkreślenie w przepisach konieczności kierowania się innymi kryteriami niż tylko najniższa cena wyeliminowałoby z przetargów firmy, których wybór w długim okresie czasu niekoniecznie przyniósłby najtańszą i najlepszą formę wykonania zadania, a ponadto mogłoby to ukrócić wygrywanie przetargów przez firmy niebędące w stanie zrealizować danego zadania w cenie podanej w ofercie przetargowej.

Obecnie do Sejmu trafił projekt zmiany w ustawie Prawo zamówień publicznych. Wg Adama Szejnfelda z PO jest to największa reforma tego obszaru prawa w ostatnich latach.²Najważniejszą zmianą ma być wprowadzenie instrumentów ograniczających stosowanie jedynie kryterium cenowego przy wyborze realizującego zamówienie. Jeśli organ ogłaszający przetarg wybierze firmę o najniższej cenie, będzie musiał wykazać jej najwyższą efektywność dla interesu publicznego w protokole przetargowym. Ponadto proceder oferowania usług po cenie niższej niż ich realizacja ma być ograniczony możliwością wymogu narzuconego przez zamawiającego na wykonawcę, by jego pracownicy byli zatrudnieni na umowę o pracę. Ponadto proponuje się by wykluczano z prawa do startowania w przetargach firmy, których zobowiązanie wobec zamawiającego przekracza 10 proc. wartości zamówienia, który to próg wynosi obecnie 5 proc. Natomiast próg kwotowy, który ma obowiązywać do organizowania przetargu ma być podwyższony do 30 tysięcy euro (obecnie jest to 14 tys. euro).

Obowiązujące prawo okazało się w wielu sytuacjach niekorzystne dla polskich przedsiębiorców i gospodarki. Frank Kehlenbach, dyrektor European International Contractors, twierdzi, że w Polsce klienci w sektorze publicznym niechętnie wykonują swoją część obowiązków. Ponadto Europejska Federacja Przemysłu Budowlanego (FIEC) zwraca uwagę na brak profesjonalizmu polskich zamawiających oraz nieefektywność w wykorzystywaniu funduszy europejskich, co może doprowadzić do zmiany przez UE polityki finansowania i kredytowania na niekorzyść Polski.³ Dyktat najniższej ceny natomiast doprowadza do sytuacji, gdzie sektor publiczny współpracuje często z mniej rzetelnym wykonawcą. Prowadzi to w wielu sytuacjach do upadłości firm czy wzrostu szarej strefy bądź pracy na umowach śmieciowych. Na drodze przetargu eliminowane są oferty niekoniecznie o wiele bardziej droższe, a dające o wiele wyższą jakość usług.⁴

Zmiany w Prawie o zamówieniach publicznych są niezwykle potrzebne, nowelizacja ustawy może przynieść postulowane zmiany, jednak nikt nie zagwarantuje ich pozytywnego wpływu na gospodarkę. Pojawiają się głosy, by opracować zupełnie nową ustawę o zamówieniach publicznych, a nie nowelizować niedoskonałe prawo praktycznie co roku. Mijmy jednak nadzieję, że zmiany idą w dobrym kierunku uzdrowienia niepraktycznych procedur przetargowych.

Autor:

Marcin Kilanowski, Arkadiusz Kalejta

Źródła:

- [1](http://www.obserwatorkonstytucyjny.pl/wiadomosci/lewiatan-krytykuje-nowelizacje-prawa-zamowien-publicznych/) <http://www.obserwatorkonstytucyjny.pl/wiadomosci/lewiatan-krytykuje-nowelizacje-prawa-zamowien-publicznych/>
- [2](http://polska.newsweek.pl/jakosc--a-nie-cena---propozycje-zmian-w-prawie-zamowien-publicznych,106479,1,1.html) <http://polska.newsweek.pl/jakosc--a-nie-cena---propozycje-zmian-w-prawie-zamowien-publicznych,106479,1,1.html>
- [3](http://budownictwo.wnp.pl/europejscy-budowlancy-krytykuja-polskie-zamowienia-publiczne,184291_1_0_0.html) http://budownictwo.wnp.pl/europejscy-budowlancy-krytykuja-polskie-zamowienia-publiczne,184291_1_0_0.html
- [4](http://www.rynek-kolejowy.pl/39837/Dyktat_najnizszej_ceny_w_zamowieniach_publicznych_jest_niekorzysny_.htm) http://www.rynek-kolejowy.pl/39837/Dyktat_najnizszej_ceny_w_zamowieniach_publicznych_jest_niekorzysny_.htm

Tekst stanowi wyraz osobistych poglądów autorów.